

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут філології

Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій Жильцов

« 01 » 09 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Творчий семінар: проза

для студентів

спеціальності 035 Філологія

освітнього рівня другого (магістерського)

спеціалізації 035.01 Українська мова та література

освітньої програми: 035.01.02 Літературна творчість

Київ – 2020

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № 1082/20	
<i>Жильцов</i> (підпис)	(прізвище, ініціал)
« 01 »	09 2020 р.

1187/18

Розробник:

Башкирова Ольга Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Викладач:

Башкирова Ольга Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від 21 09 2018 р. № 2
Завідувач кафедри [підпис] проф. О.О.Бровко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми Вірченко С.І.

_____ 20__ р.

Гарант освітньої програми [підпис]

Робочу програму перевірено

_____ 20__ р.

Заступник директора [підпис] (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. [підпис] Бровко О.О., « » 29/08 2019 р., протокол № 1
(підпис) (ПП)

на 2020/2021 н.р. [підпис] Бровко О.О., «17» 8 2020 р., протокол № 1
(підпис) (ПП)

на 20__/20__ н.р. _____, « » _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПП)

на 20__/20__ н.р. _____, « » _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПП)

на 20__/20__ н.р. _____, « » _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПП)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Творчий семінар		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	5-6	
Семестр	10	11
Кількість змістових модулів з розподілом	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, зокрема:	60	60
Аудиторні	16	16
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	30	20
Форма семестрового контролю	екзамен	

Творчий семінар: проза	
Курс	6
Семестр	11
Обсяг кредитів	1
Обсяг годин, зокрема:	30
Аудиторні	8
Модульний контроль	2
Семестровий контроль	10
Самостійна робота	10
Форма семестрового контролю	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати у студентів розуміння принципів побудови художнього прозового тексту, вміння здійснювати його цілісний аналіз, визначати характер взаємозв'язку різних текстуальних рівнів, на яких реалізується жанровий, фабульний, тематичний зміст твору.

Завдання – сформувати наступні **програмні компетентності**

Загальні компетентності:

1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
2. Здатність бути критичним і самокритичним.
3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність працювати в команді та автономно.
6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності спеціальності

1. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з української мови та літератури, а також літературно-мистецького менеджменту або педагогіки вищої школи.
2. Здатність створювати оригінальні літературні твори.
3. Усвідомлення теоретичних засад поетичної мови і активне практичне використання їх у власній творчості.
4. Здатність давати літературно-критичну оцінку художнім творам з урахуванням сучасних мистецьких тенденцій; оцінювати зразки літературно-критичної думки.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Знання та розуміння:

1. Демонструвати глибокі знання в галузі гуманітарних наук; застосування їх методів у різних видах професійної діяльності; застосування філософських ідей у власних дослідженнях; глибоке розуміння ролі науки, освіти і культури в розвитку цивілізації; знання структури, форм і методів наукового пізнання, їхньої еволюції, методології наукових досліджень; здатність кваліфіковано пояснити феномени мови і мистецтва, їхню роль у людському житті; знання правових та етичних норм, які регулюють міжособистісні відносини у професійних колективах.
2. Виявляти глибокі знання та розуміння змісту теоретичних філологічних дисциплін в обсязі, необхідному для розв'язання професійних і науково-дослідних завдань, зокрема: загальних властивостей художньої

літератури як системи систем, її зразків як творів мистецтва; еволюційного шляху розвитку вітчизняного і світового літературознавства; засад поетики літературного твору, художнього тексту, множинності його інтерпретацій, варіативності підходів; зв'язку художньої літератури з історією та станом духовної культури народу; принципів і методів літературознавчого аналізу художнього тексту та інтерпретації літературного твору; актуальних проблем вивчення літературних напрямів, стилів, жанрів, образів, сюжетно-композиційних особливостей, засобів художньої виразності.

3. Виявляти глибокі знання та розуміння змісту дисциплін, пов'язаних із специфікою творчої праці письменника, теорією і практикою написання творів основних літературних жанрів.
4. Демонструвати глибокі знання та розуміння з типології стилів і жанрів (епохи, національних літератур, напрямків, шкіл, окремих письменників); традиційних сюжетів, образів і мотивів (міфологічних, легендарно-фольклорних, літературних, історичних, легендарно-церковних); принципів і підходів компаративної поетики.

Застосування знань та розумінь:

1. Застосовувати знання специфіки творчої праці письменника у власній творчій діяльності (написанні художніх творів та літературно-критичних і публіцистичних праць різних жанрів).
2. Відповідально ставитися до професійних обов'язків; дотримуватись засад академічної доброчесності; забезпечувати дотримання авторського права; аналізувати власний досвід роботи, здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію, виявляти і долати недоліки; підвищувати власний професійний рівень, удосконалювати кваліфікацію.
3. Організувати та здійснювати ефективну роботу самостійно та в команді; отримувати результат в умовах обмеженого часу; дотримуватись професійної етики.
4. Ефективно здійснювати комунікативні функції (з охопленням інформаційного, мотиваційно-стимулюючого та контрольного-коригуючого компонентів); конструктивно-проектні функції (планувати і творчо конструювати робочий процес загалом, а також робочі субпроцеси); організаторські функції (реалізувати плани, творчо розв'язувати задачі в процесі роботи, вносити до планів обґрунтовані корективи).

Формування суджень:

1. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну думку щодо них – професійно, етично виважено і соціально відповідально.

2. Багатоаспектно і об'єктивно оцінювати досягнення літературознавства; художні якості авторського рукопису; сучасні та класичні художні твори.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					Самостійна
			Аудиторна					
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні		
Змістовий модуль 1. Провідні тенденції розвитку сучасної прози. Індивідуально-авторський стиль як одиниця літературного процесу.								
1.	Провідні тенденції розвитку сучасної прози.	9	2	2				5
2.	Індивідуально-авторський стиль як одиниця літературного процесу.	9	2	2				5
	Модульний контроль	2						
	<i>Разом</i>	20						
	Підготовка та проходження контрольних заходів	10						
	<i>Усього</i>	30	4	4				10

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Провідні тенденції розвитку сучасної прози. Індивідуально-авторський стиль як одиниця літературного процесу.

Тема 1. Провідні тенденції розвитку сучасної прози.

Особливості соціокультурної ситуації, в якій розвивається сучасна вітчизняна і світова проза (постмодернізм і постпостмодернізм). Концептуальна відмінність вітчизняного постмодернізму від світового. Роман і новела як провідні жанри сучасної прози. Основні тенденції розвитку сучасної романістики.

Тема 2. Індивідуально-авторський стиль як одиниця літературного процесу.

Поняття ідіостилю. Чинники індивідуально-авторського стилю. Рецепт художнього твору як соціально-історична проблема. Закономірності розвитку літератури і суспільства. Проблема митця в контексті своєї доби.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1	
		К-ть одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	25	2	50
Виконання модульної роботи	25	1	25
<i>Разом</i>		99	
Максимальна кількість балів: 99			
Розрахунок коефіцієнта: $99 : 60 = 1,65$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Тема 1. Провідні тенденції розвитку сучасної прози.

Прочитайте книгу М. Кундери «Порушені заповіді». Дайте відповіді на питання:

1. Концепція розвитку світового роману М. Кундери.
2. Формування літературного канону: критерії і принципи.
3. Жанрові особливості роману.
4. Класичний і сучасний роман: порівняльна характеристика.
5. Світ художнього твору: принципи рецепції й аналізу.

Тема 2. Індивідуально-авторський стиль як одиниця літературного процесу.

Прочитайте книгу Р. Бредбері «Дзен в мистецтві написання книг». Дайте відповіді на питання:

1. Терапевтична й компенсаторна роль художньої прози.
2. Новелістичне, романне і драматичне мислення: точки дотику.
3. Принципи розбудови сюжету.
4. Джерела творчого натхнення, провідні мотиви творчості і їх походження.
5. Роль підсвідомості у творчому акті.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів.
2. Оцінюватимуться самостійність мислення, аргументованість тез, використання фактичного матеріалу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль 1.

1. Які, на вашу думку, провідні особливості й перспективи розвитку сучасного літературного процесу?
2. Секрети письменницької майстерності від М. Кундери і Р. Бредбері.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 25 балів.
2. Оцінюватимуться самостійність мислення, аргументованість тез, використання фактичного матеріалу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі спільного письмового іспиту із трьох дисциплін: «Творчий семінар: поезія», «Творчий семінар: проза» і «Творчий семінар: драматургія» (максимум 40 балів), що передбачає виконання трьох завдань з кожної із зазначених дисциплін.

До іспиту допускаються студенти, що набрали не менше 35 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Поняття художньої картини світу.
2. Авторська свідомість і герой-персонаж.
3. Наративні стратегії у художньому прозовому творі.
4. Імплицитний читач: засоби репрезентації в тексті.
5. Художній концепт. Індивідуально-авторська концептосфера.

6. Словесний образ.
7. Художня деталь: роль у творі. Композиція деталей.
8. Художня мова прозового твору.
9. Мова автора і мова героя.
10. Система персонажів: сюжетні чинники, авторські інтенції.
11. Поняття стилю в літературознавстві.
12. Авторський ідіостиль: чинники.
13. Термін «художня проза».
14. Основні етапи становлення художньої прози у світовій літературі.
15. Епічне, ліричне, драматичне мислення в художній прозі.
16. Основні прозові жанри сучасної літератури: традиції та новаторство.
17. Постать автора і авторська маска в сучасній літературі.
18. Жанрові форми та взаємодія з нехудожніми жанрами в сучасній прозі.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно A	90–100
Дуже добре B	82–89
Добре C	75–81
Задовільно D	69–74
Достатньо E	60–68
Незадовільно FX	35–59
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу F	1–34

6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ «Творчий семінар: проза»

Тиждень	I	II
Модуль	Змістовий модуль 1	
Назва модуля	Провідні тенденції розвитку сучасної прози. Індивідуально-авторський стиль як одиниця літературного процесу.	
Кількість балів за модуль	99 б.	
Лекції	Лекція 1	Лекція 2
Теми лекцій	Провідні тенденції розвитку сучасної прози (1б.)	Індивідуально-авторський стиль як одиниця літературного процесу (1б.)
Теми семінарських занять	Провідні тенденції	Індивідуально-авторський стиль

	розвитку сучасної прози (11б.)	як одиниця літературного процесу (11б.)
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (25б.)	Самостійна робота 2 (25б.)
Види поточного контролю		Модульна контрольна робота – 25 б.
Підсумковий контроль	Іспит	

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основи

1.Бернадська Н.І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція: [монографія] / Н.І.Бернадська. – К.: Академвидав, 2004. – 367 с.

2.Бовсунівська Т.В. Жанрові модифікації сучасного роману / Т.В.Бовсунівська. – Харків: «Діса плюс», 2015. – 368 с.

3.Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: [підручник / за науковою редакцією О. Галича] / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв. – К.: Либідь, 2001. – 487 с.

4.Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодернізм: [монографія]; [вид. 2-ге, випр. і допов.] / Гундорова Т. – К.: Критика, 2013. – 344 с.

5.Гундорова Т. Транзитна культура: Симптоми постколоніальної травми / Тамара Гундорова. – К.: Грані-Т, 2013. – 548 с. (Серія «De profundis»).

6.Даниленко В. Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес / Володимир Даниленко. – К.: Академвидав, 2008. – 352 с.

Денисюк І. О. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. / І.О. Денисюк. – Львів: Науково-видавниче т-во «Академічний експрес», 1999. – 280 с.

7.Енциклопедія постмодернізму: [пер. з англ.] / [за ред. Ч.Вінквіста та В.Тейлора]; – К.: Видавництво Соломії Павличко “Основи”, 2003. – 503 с.

8. Западное литературоведение XX века: энциклопедия. – М.: Intrada, 2004. – 560 с. (ИНИОН РАН. Центр гуманитарных научно-информационных исследований. Отдел литературоведения).

9. Качуровський І. Генерика і архітектоніка. Кн. II / Ігор Качуровський. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 376 с.

10. Кундера М. Нарушенные завещания: [эссе] / Милан Кундера; [пер. с фр. М. Таймановой]. – М.: Азбука-классика, 2014. – 288 с. – (Азбука-классика).

11. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) / Анатолій Ткаченко. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Додаткові

12. Вольф Ю. Школа литературного мастерства. От концепции до публикации: рассказы, романы, статьи, нон-фикшн, сценарии, новые медиа / Юрген Вольф; [пер. с англ. Дмитрия Верешкина]. – М.: Альпина нон-фикшн, 2012. – 384 с.

13. Гребенюк Т.В. Подія в художній системі сучасної української прози: морфологія, семіотика, рецепція: монографія / Т.В. Гребенюк. – Запоріжжя: Просвіта, 2010. – 424 с.

14. Гундорова Т. Кітч і Література. Травестії / Тамара Гундорова. – К.: Факт, 2008. – 284 с.

15. Гундорова Т. Літературний канон і міф / Тамара Гундорова // Слово і Час. – 2001. – № 5. – С. 15 – 24.

Додаток 1

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар 1. Провідні тенденції розвитку сучасної прози.

1. Роман і новела як два провідні жанри сучасної літератури.
 2. Аналіз роману / новели.
 3. Провідні тенденції сучасного літературного процесу (прозові жанри).
- Література: 1, 2, 4, 5, 6.*

Семінар 2. Індивідуально-авторський стиль як одиниця літературного процесу.

1. Різноманітність терміну «стиль» в сучасному літературознавстві.
2. Критерії визначення своєрідності авторського ідіостилю.
3. Авторський ідіостиль: зовнішні й внутрішні чинники.

Література: 9, 10, 11.